

Österbybruk och Michael Rehnvall – Svensk bruksidyll möter expressivt måleri.

Sommaren är här och med den semestrar och ledighet. Många styr färden utomlands men många tar även tillfället i akt att upptäcka Sverige, fyllt av smultronställen. Ofta behöver man inte resa långt från hemmet för att förflytta sig till en ny och spännande värld. Undertecknad gjorde en utflykt till Österbybruk i nordöstra Uppland, cirka 4 mil från Uppsala och 10 mil från Stockholm. Österbybruk är ett av de uppländska bruk som under 1600-, 1700- och 1800-talen skänkte välstånd inte bara för en bygd utan för ett helt land. Hit hämtades duktiga smeder från Vallonien (Belgien) och här tillverkades det värdefulla stångjärnet, välkänt för sin goda kvalitet långt utanför Sveriges gränser. Idag är här stillsammare men den gamla bruksmiljön, det vill säga de gamla smedjorna, bruksgatan med sina smedbostäder och, inte minst, herrgården med sin park finns kvar och minner om det som en gång var. Herrgården hyrdes mellan 1916 och 1932 av Bruno Liljefors, som här skapade flera av sina monumentala naturmålningar. I parken finns fortfarande hans ateljé bevarad.

Vandrar man omkring i bruksområdet är det lätt att i tanken färdas tillbaka till storhetstiden. En fridfull, solig junidag med fågelkvitter och frodig försommargrönka omkring sig är det kanske svårt att höra hammarslagen från smedjorna men byggnaderna ligger kvar där de legat i hundratals år och man förväntar sig att när som helst se smederna komma gående längs bruksgatan på väg till den unika vallonsmedjan, världens enda bevarade i sitt slag och som

fortfarande fungerar. Det händer då och då att man släpper på vattnet och hamrar järnet som man gjorde förr. Följer man sedan med på spökvandringar i herrgårdens salonger och

källarvalv kan det hända att några av gångna tiders brukspatroner och damer kommer på besök ... Herrgårdsparken med sina alléer och stora grösytor inbjuder till en romantisk picknick men om man föredrar att äta på restaurang finns här, i en 1700-talsflygel till herrgården, restaurang *Gammel Tammen*, uppkallad efter Pehr Adolf Tamm, som drev bruket

Marianne Bernadotte inviger utställningen Återkomst.

i början av 1800-talet. Nöjer man sig inte med att äta här finns även utmärkta övernattningsmöjligheter. Även om det är en sann fröjd att bara vandra omkring i denna bruksidyll finns här även annat att sysselsätta sig med för den som så önskar. Exempelvis inryms i de gamla byggnaderna bland annat galleri, butik, keramikverkstad, vagn- och brandmuseum, café, klensmedja och, inte minst, Ånghammaren, som, förutom att härbärgera turistbyrån, används

för utställningsverksamhet. I sommar visas där verk av Österbybruksonen Michael Rehnvall, sedan länge bosatt i Paris. Utställningen heter *Återkomst* och en återkomst är det verkligen för Michael, som för första gången ställer ut på den ort där han växte upp. Ett av utställningens huvudnummer, *Skiftningar*, är också en hyllning till orten, bruket och smedernas arbete. Michael har på kort tid skapat sig ett namn som konstnär med sitt expressiva, känsliga måleri, "ett universum som kan beröra var och en", som grevinnan Marianne Bernadotte uttryckte det när hon invigde utställningen den 13 juni.

Målningarna, alltifrån stora dukar till de "Mikrokosmos", som Michael rönt stor uppskattning för, kontrasterar i Ånghammaren på ett verkningsfullt sätt mot de råa stenväggarna, som bär tydlig vittnesbörd om det hårda arbete som en gång bedrevs här. Utställningen, som pågår till den 15 juli, visar ett sextiototal verk och är den största utställningen hittills av Michael Rehnvalls verk i Sverige. Missa inte tillfället att kombinera ett besök i ett stycke svensk kulturhistoria med Michael Rehnvalls, såväl bokstavligt som bildligt gränsöverskridande måleri.

Mikael Björfot, sourze.se